

Het Project Fokker C.X Replica van de Stichting Vrienden van de Militaire Luchtvaart Collectie, voorheen

Waarom dit project Fokker C.X ?

- laatste Fokker tweedekker van hout en staalbuis met linnen bekleed
- actief en succesvol in mei 1940
- ontbrak aan de MLM-collectie

Inzet oorlogsdagen 1940

20 C.X'n, op 10 mei 11 inzetbaar

- 10 mei 3 vernield Bergen, 1 Hilversum
  - 10 mei 5 vm W'haven, 3 V'burg
  - 10 mei 3+1 nm Moerdijk
  - 12 mei 2 F'noord, 2 W'haven, 1 Veluwe,
1 Grebbelinie
  - 13 mei 4 Wageningen, 4 Grebbelinie
  - 14 mei 2 verkenning R'dam, 2 ontsnapt
- Totaal 28 oorlogsvluchten, 6 niet gestart

Op 10 mei 9 C.X niet inzetbaar

- bij Fokker: 701, 702, 703, 717
- op vliegveld Ypenburg: 716
- op vliegveld Bergen: 704, 707, 710,
- op vliegveld Hilversum: 718

Aan het einde van de strijd

- bij Delft en Wateringen: 708 en 709
- op vliegveld Bergen: 715, op de Zilk*: 719
- op Ruigenhoek*: 706, 711, 712, 713, 714
- In Frankrijk: 700, 705

*verbrand

Initiatief 1: Bestuur SVMMLM, met name Ir. H. Doppenberg, 1993

“Omdat de Fokker C.X bij de slag op de Grebbeberg zo’n belangrijke rol heeft gespeeld, heb ik er voor gepleit een replica te bouwen. Ik heb zelf twee keer in een D.XXI een groep van vijf C.X’s begeleid om ze tegen Messerschmitts te beschermen. Met de bombardementen in de buurt van Wageningen moest de Duitse druk op de Nederlandse troepen worden verlicht.” 🗨️

Initiatief 2: N.V. Nederlandse Vliegtuigenfabriek Fokker, 1993

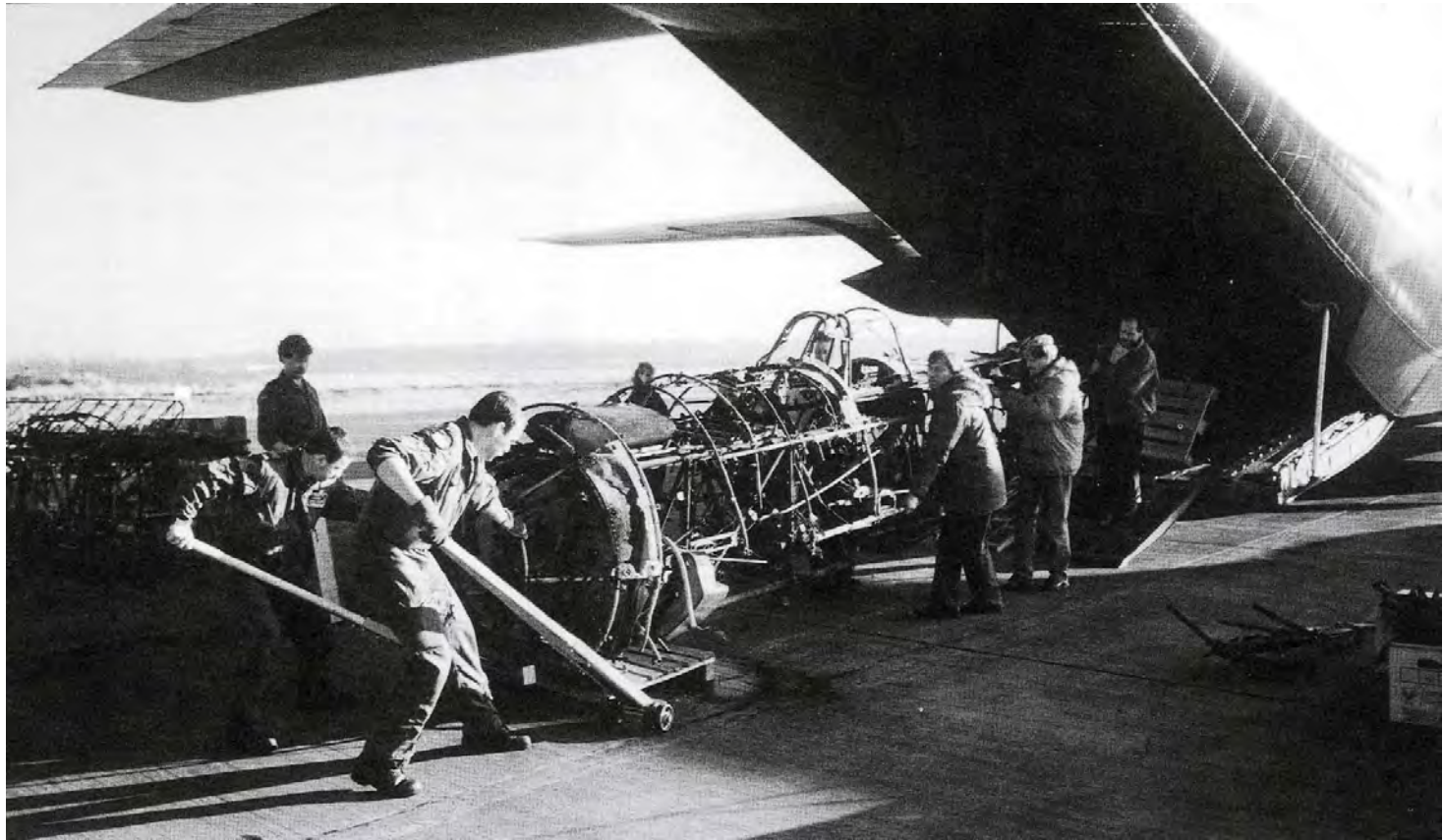
Citaat uit brief dd 14.09.93 van Ir. J. Zaaijer (intern):
“In 1994 zal de onderneming 75 jaar bestaan. Ik ben voornemens aan de raad van Bestuur voor te stellen bij die gelegenheid aandacht te besteden aan ons verleden m.b.t. de bouw van militaire vliegtuigen...

...In concreto verzoek ik U, te adviseren of het in principe wederom mogelijk is i.s.m. de KLu en de Stichting Vrienden van het Militaire Luchtaartmuseum een replica van een beroemd Fokker-vliegtuig te bouwen, t.w. de C-X”.

N.B.: Eerder was zo een D.XXI voor het MLM gebouwd

Museum Finse Luchtmacht maakt start mogelijk door kopieën van tekeningen en leen van voorbeelden, 1994

Uitladen Finse romp uit KLu C-130 op 22 november

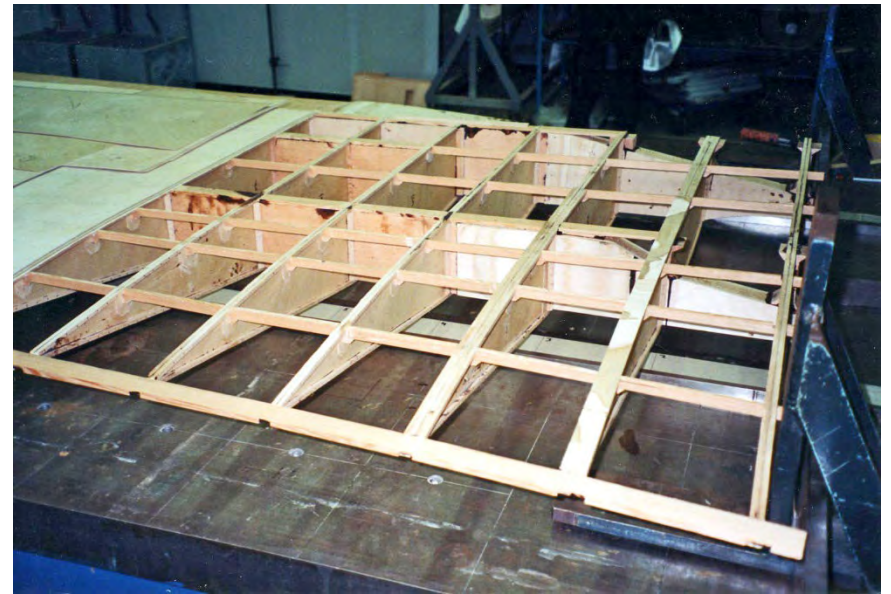
Bouw van de staalbuis romp door voormalig MVK Valkenburg, 1994 - 1996

Aaneenlassen romp en origineel staartstuk bij het MLM, 30.09.96

Bouw ondervleugels bij VTOC, voormalige Bedrijfsschool Fokker, 1996 - 1998

Bouw ondervleugels voortgezet MLM, 2002

Bouw bovenvleugel bij MLM, v.a. 2002

Inrichten romp v.a. 2004 en ondervleugels v.a. 2006 bij VTOC door vrijwilligers

Januari 2009: i.v.m. verschillen tussen de vliegtuigen van de LVA is een registratienummer gekozen, 711:

een bijzonder vliegtuig: hoogste aantal oorlogsvluchten (5) (evenals 712), op 13 mei succesvol bij Wageningen met een bijzondere bemanning: H.C. Asjes (solo-optreden bij Moerdijk op 10 mei) en R.B. Lewis (hoogste aantal oorlogsvluchten: 5)

November 2010: het project aan een zijden draad:
niet met VTOC naar Aalsmeer, maar naar een te
huren loods: besluit en verhuizing in mei 2011.
Project gered ondanks kosten huur en inrichting

Werk aan bovenzvleugel bij MLM, 2011

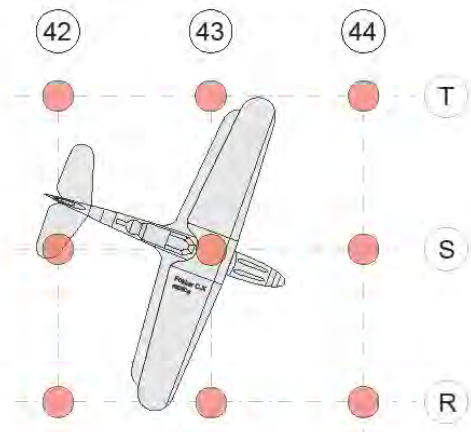
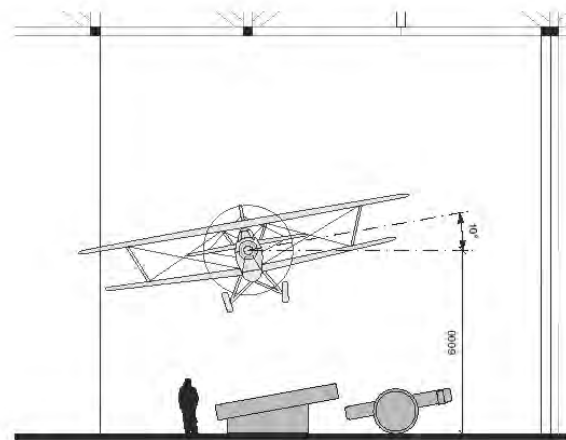
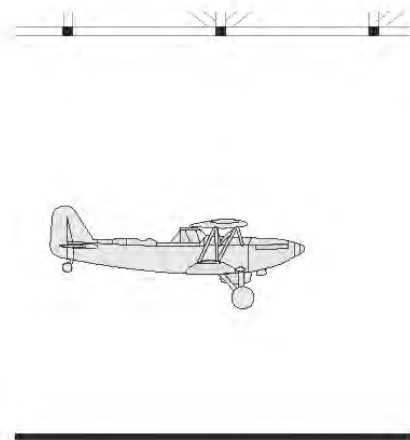

Vleugels, stijlen, spandraden gemonteerd door ATN i.s.m. vrijwilligers, 2012

2012: NMM wil de C.X in de vaste expositie opnemen, maar hangend aan het plafond. Dit vereist gedegen onderzoek en uitstel van beklede bovenvleugel

 Mogelijke ophang punten aan de spanten

Tekening toont de laatste stand van zaken van het Museaal ontwerp, de verdere ontwerputwerking vindt plaats conform de overeengekomen planning.

Projectnaam: Nationaal Militair Museum	Onderdeel: Museale Inrichting
Projectlocatie: Soesterberg	Formaat: A3 Fase: VO Schaal: 1:100 Status: - Datum: 22 okt 2012 Versie: A
Tekeningnaam: Ophang houding Fokker C.X.	Tekeningnummer: n.v.t.
	Code: n.v.t.

Motor en propeller gemonteerd, vleugels verwijderd voor werkruimte, 2013

Landingsgestel, koelers, deel neusbeplating gemonteerd, 2013

Bovenvleugel, ondervleugels, romp en overige delen
naar ATN voor bekleden en eindmontage, 2013, 2014
Inkomsten SVMMLM uit winkel in MLM zijn vervallen

2014: Tijdig ophangen in vaste expo niet haalbaar

Nieuw doel: staande op de vloer in 1e wisselexpo. (2015 ?)

Vrijwilligers SVMLC bouwen verder bij ATN

Klaar voor 1^e expositie 29 mei 2014 tijdens “Wings and Wheels” t.g.v. 50 jaar Vliegveld Hoogeveen

Eerste expositie tijdens uitgestelde Wings and Wheels 31 augustus 2014, Vliegveld Hoogeveen

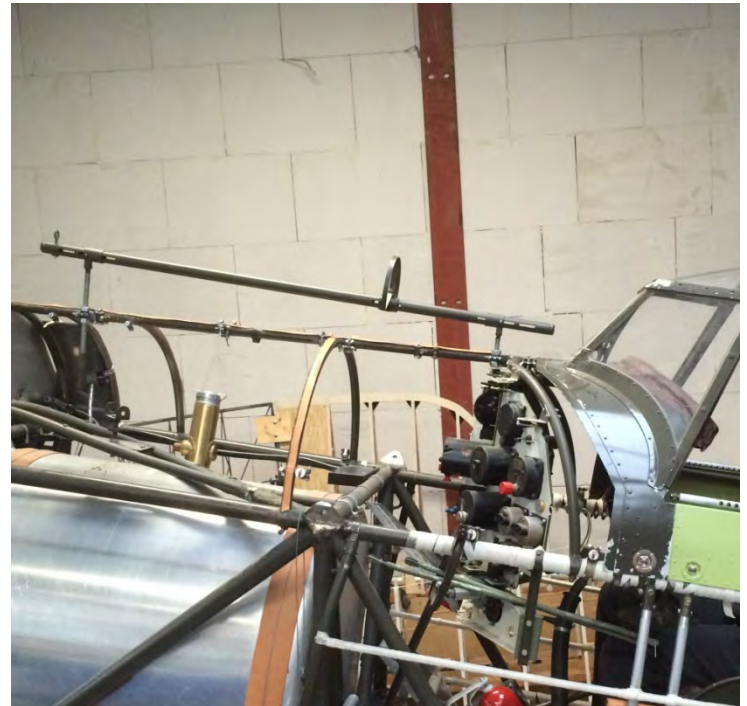

2015: Naar een “open” C.X, ofwel expositie bij het NMM van het C.X project “in uitvoering”

2016: NMM maakt een plan en intussen worden door vrijwilligers onderdelen gemaakt en gemonteerd, b.v. een machinegeweer, een vizier

Van ATN, Hoogeveen naar NMM, 2 mei 2016

Romp eenzijdig bekleed (ATN) met kenmerken als van C.X 711 in mei 1940

Montage vleugels op 16 sept. 2016 in het vervolg van het project in Hangaar 8 van het NMM (ATN en vrijwilligers)

Vleugel neerlaten op baldakijnstijlen

De situatie vanaf sept. 2016: vrijwilligers doen
montagewerk, richten de werk-/exporuimte in en
maken onderdelen

“Dummy” Lewis machinegeweer voor de waarnemer afgeleverd 19 september 2017

Laatste carrosserieplaat "X" aan "open" C.X replica
aangebracht 28.06.18

Uitvoerders bij overdracht beheer

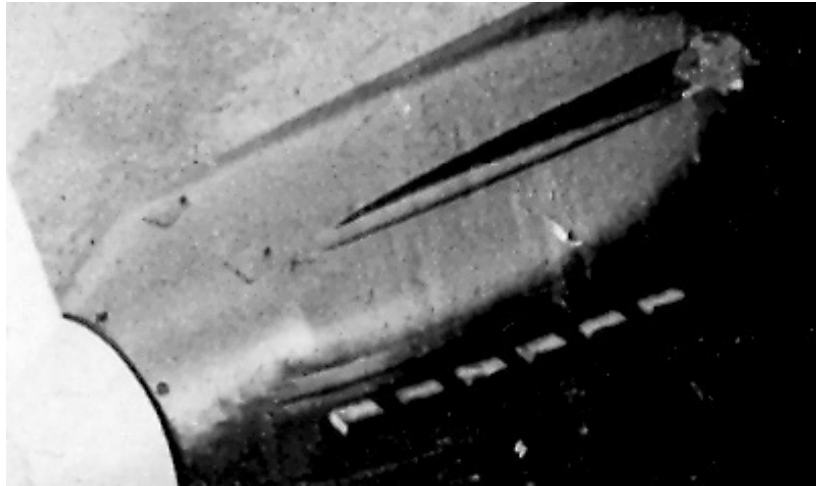

Overdracht beheer aan MLM 06.04.19, Overdracht eigendom aan de Staat 05.10.19

Voornemens afbouw: o.a. plaatwerk neussectie

schietgoot en kleppen ontluchting motorkoeling, luchtinlaat carterkoeling, luchtinlaat carburateur

Uitgevoerd: plaatwerk neussectie, schietgoot en luchtinlaat
carterkoeling. Niet uitgevoerd:
Kleppen ontluchting motorkoeling, luchtinlaat carburateur

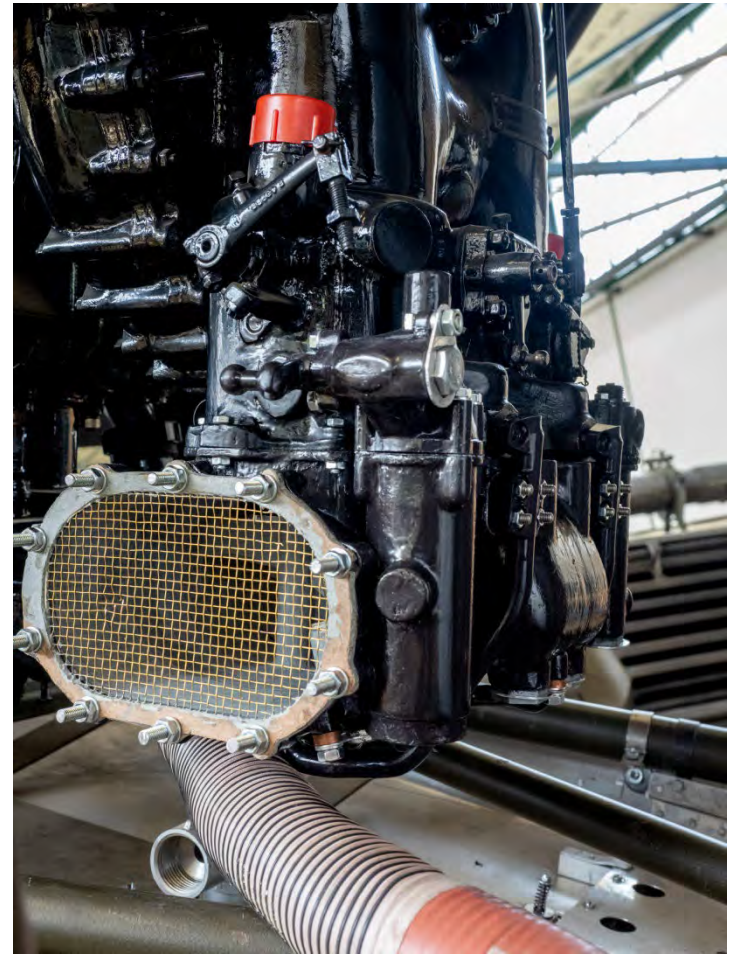
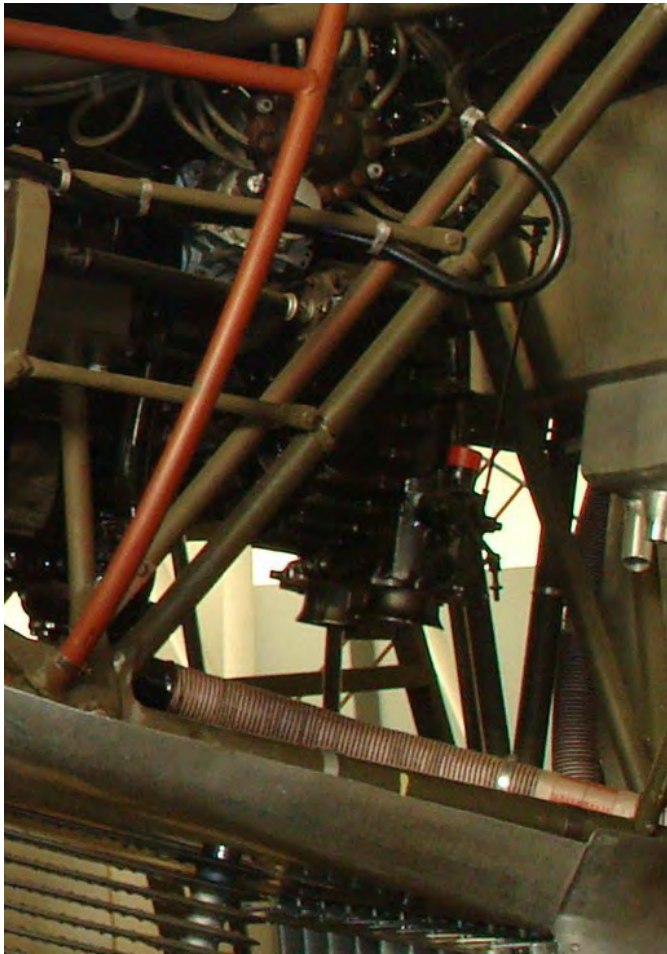
Covid-bonus 1 03.02.22

Mitrailleur M36 voor bestuurder

Covid-bonus 2 17.06.23

Onderste deel carburateur (3D-print)

Ere wie ere toekomt: C.X - bemanningen StratVerVA

Na de aanvallen op Waalhaven, Valkenburg en Moerdijk op 10 mei ontbreken op 11 mei nog 2 bemanningen na noodlandingen, 2 waarnemers verblijven ernstig gewond in een hospitaal, een van hen overlijdt later

2^e rij, 5^e van links: R.B. Lewis; 1^e rij, 2^e van rechts: H.C. Asjes

Einde presentatie

